

smockan

KULTUR

MUSIK- OCH KULTURSKOLORNAS EGEN TIDNING

NR 5 OKTOBER 2014

JANNE SCHAFFER TILL
SVERIGES MUSIK- OCH KULTURSKOLEELEVER
SÖK STIPENDIER!

■ Det är spännande nu. Mycket står på spel i riksdagshuset. Varje nyhets-sändning är som en spännande match, där spelteknik, taktik och värvade spelare behöver bekänna färg och leverera lösningar som ger laget poäng.

MYCKET STÅR PÅ SPEL

Fredagen den 3 oktober skrevs nog historia. Oavsett hur regeringsalternativet framöver klarar att navigera i uppgörelsernas sankmarker så inträffade de facto något stort denna dag. Den tillträdande statsministern nämnde i regeringsförklaringen högt och tydligt något om en strategi för musik- och kulturskolan i Sverige. Jag satt och lyssnade på talet, med ett ben ut genom dörren på väg till ett möte. Första tanken var att jag nog måste ha hört fel! Önsketänkande? Några minuter senare kom ett mail från min chef som gratulerade SMoK till att vårt enträgna tjat om att vi måste lyfta vissa gemensamma frågor till ett statligt engagemang hade gett resultat! Då vågade jag jubla och tro på det mina öron uppfattat. Fantastiskt roligt! En milstolpe.

Men det är nu arbetet börjar – Att gå från ord till handling, gå från löfte till förverkligande. Vi vet alla att vi har ett komplicerat parlamentariskt läge. Det är mycket som står på spel i den demokratiska församlingen. Det är också med undran och sorg vi ser att polarisering av demokratiska värden ändrat

spelplanen för samtal i respektfull anda. Det är enkelt att kränga ur sig vitsiga förlöjligande på Twitter eller i kommentarsfält. Det är svårare att skapa konstruktiva egna påstående om vad jag tänker bidra med för att skapa en bättre situation. Här har alla vi företrädare för kulturskolan också en kommande viktig uppgift nu att aktivt bidra med feedback och engagemang i frågor som kommer att behöva formuleras tydligare och distinktare. Vår ”osynliga själ” behöver lite kropp och kontur så det går att ta på oss!

Valet av den nya kulturministern, Alice Bah Kuhnke, som inom sitt ansvarsområde ska se till att en nationell strategi för barn och ungdomars kulturutövande kan tas fram, var en oväntad utnämning för många. Man kan ha synpunkter på om statsråd är politiskt väl erfarna eller inte och hur det påverkar möjligheten att vara framgångsrik. Enligt Bengt Göransson, före detta socialdemokratisk minister med kulturansvar, handlar styrkan för en minister mest om hur stor budgeten blir. Pengar är makt. Som alltid.

Att det nya området för ministern är kultur- och demokrati känns väldigt intressant. Jag lyssnade för några veckor sedan till Alice Bah Kuhnke i P1, Tankar för dagen, där hon berättade om ett samtal med en demokratikämpe; 101-årig Gösta, som hon träffat och fått stor respekt för. Vi behöver ”demokratisera demokratin” hade han sagt när Alice undrat vad vi behöver göra för att lära av våra misstag genom historien. ”Demokratis tangenter används främst av de som känner sig bekväma med dem. Men många känner sig inte hemma där och demokrati blir ett ostämt verktyg.” Hur gör vi? Se människan, lyssna på hen och stimulera skapa förutsättningar hen har rätt till. Men det tar tid och kraft. Är demokratin värd att vänta på? Om man fortsätter ordleken kan man fundera över om kulturen behöver kultiveras och skolan kanske skolas om för att fungera väl och vara intonerade instrument i vårt gemensamma samhällsbygge. Som sagt det är mycket som står på spel. Idag gläds vi att första steget är taget. Mot framtiden! ■

Bagatell musikprodukter

Välj bland hundratalet produkter på vår hemsida: www.bagatell.se

Här följer några smakprov.

Nyheter från Bagatell

Med våra nya ”Teleskop Harmony” från Manhaset kan man lagra 25 notställ i rad på bara två meter. Perfekt för de trångbodda. I övrigt samma geniala konstruktion som våra övriga Telskopsnotställ dvs. Inga skruvar, bara att trycka och dra. Vagnar finns som tillbehör. 10 års garanti.

Teleskop Harmony

Lilla Gaspallen
En ny Pianopall från Bagatell. Något mindre och smidigare än storebror, men absolut lika stabil och solid.
Pris: 1800 kr exkl. moms
Sittdyna: 50 x 33 cm
Höjd: 42-60 cm

Kontakta oss på:
info@bagatell.se
Tel 013-527 50
Fax 013-527 52

Bagatell 1

Från 7 500 kr
En vagn kommer lastad...
• Med världens mest sålda notställ
• Liten vagn + 12 notställ – 7500 kr (exkl. moms)
• Stor vagn + 18 notställ – 10 000 kr (exkl. moms)
• Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ
Läs mer på Bagatell 2

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5
TELESKOPET
Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar – bara att dra upp och ner. Snugg design som passar i alla miljöer. Finns i olika modeller.
Teleskop transport lättvikt
Teleskop standard

Bagatell 3

KLAVERNOTSTÄLL
450:-
”Nothagen” slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell 4

”Sitt rätt”
ORKESTER/KÖRSTOL
Prova Bagatells sättriktiga orkester/körstol. ”Sitt” finns med fasta ben eller med justerbara fram- och bakben. Staplas smidigt på våra vagnar.

Bagatell 5

Akustikskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem.
- Akustikskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustikskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

Bagatell 6

PIANO-GASPALLEN standard
Sluta skruva! Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.
Gaspallen Ergo med justerbar lutning.

Bagatell 7

Medlar flygel
Medlar piano
Medlar för flygel – piano och digitalpiano
Pris: 2995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal
Flaggskoppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra ”Teleskop” finns inga skruvar – alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör ”Dir Regal” till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partiturer och stämmor. Välj till vår ”strålende” belysning.
Pris: 2000 kr (exkl. moms)

Bagatell 9

”Stage”
Orkester/körpodier
Flexibelt lättvikts podie-system i aluminium för scenbyggen med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

VÄLKOMMET BESKED FRÅN LÖFVEN

Det blir en nationell strategi för kulturskolan

TEXT TORGNY SANDGREN

■ Sverige ska få en nationell strategi för musik- och kulturskolan och skillnaderna i villkor för barn i olika kommuner ska jämnas ut. Avgifterna ska sänkas. Dessa löften ingick i den regeringsförklaring som statsminister Stefan Löfven lämnade på fredagen.

Stefan Löfven lyfte i sitt tal i riksdagen fram kulturens betydelse för en demokratisk utveckling. Den delen av talet utmynnade bland annat i löften om lägre avgifter i musik- och kulturskolan, och om en utjämnande politik.

– En nationell strategi för kultur- och musikskolan tas fram, lovade Löfven.

Utbildningsminister

Ny utbildningsminister blev Gustav Fridolin. Han brukar beskrivas som ett politiskt underbarn som 2002 blev riksdagsledamot 19 år gammal. Miljöpartist sedan han var elva år. Fridolin var språkrör för Grön ungdom 1999 till 2003. 2004 blev han ledamot av Miljöpartiets partistyrrelse. Arbetade som journalist och folkhögskolelärare mellan 2006 och 2009. 2010 valdes han på nytt in i Riksdagen för Miljöpartiet. Från 2011 är han och Åsa Romson språkrör för partiet.

Kulturminister

Den största överraskningen i den

nya regeringen var enligt många valet av kulturminister; Alice Bah Kuhnke.

– En av de konkreta politiska åtgärderna är att arbeta fram en strategi för musik- och kulturskolor, berättade den nya kulturministern när hon mötte journalisterna på Lejonbacken vid Stockholm slott. Alice Bah Kuhnke var tidigare generaldirektör på Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor). Hon har haft en lång rad förtroendeuppdrag men är kanske för de flesta känd som programledare i teve.

Vad betyder då detta för landets musik- och kulturskolor?

– Vad detta betyder konkret och vad som kommer med i strategin vet vi inte ännu. Men vi hoppas på att regeringen lyssnar på de behov som vi lyft fram och att det blir en bra process för detta arbete där vi kan delta på ett konstruktivt sätt, menar Inger Carlonberg som är ordförande för Sveriges Musik- och Kulturskoleråd (SMoK). ■

FAKTA

SMoK har efterfrågat en nationell strategi och menar att den bör inkludera...

- ▶ barns rätt till kulturutövande
- ▶ forskningsbaserad verksamhetsutveckling
- ▶ högskoleutbildning och personalförsörjning
- ▶ chefsutbildning
- ▶ kompetensutveckling
- ▶ ett nationellt kunskapscentrum.

Det här
är jätteroligt!

Skrivande som nytt ämne kräver marknadsföring

TEXT ROLAND COX

■ Drama. Poesi. Noveller. Filmmanus. Rap. Stand up comedy. Libretto.

Många kulturformer bygger på det skrivna ordet. Ändå är det ovanligt att kulturskolor driver skrivarkurser. I Borås har de kommit och gått. I Göteborg har ett elevstyrt pilotprojekt startat.

– Det är jätteroligt, jag har alltid en liten skrivbok med mig, säger Ylva Lorentzon som fått möta kända författare och skrivcoacher.

– Vi ska få skriva lätttexter och poesi också. Jag är väldigt taggad inför det, säger Ylva Lorentzon, niondeklassare som handplockades in i pilotprojektet med skrivarverkstad.

Hon går i nian och är igång med både piano, fotboll, sin kyrka, kören och sedan i augusti den nya skrivargruppen.

Hur hinner du?

– Det finns tider emellan också. Jag kan sitta på spårvagnen och skriva. Jag har en liten bok, skriver gärna små saker, jag hinner inte stora saker som noveller och romaner.

Ylva Lorentzon hade visat bokintresse och blev handplockad av sin skolbibliotekarie Katarina Larson som fått i uppdrag att starta en pilotgrupp i Örgryte-Härlanda kulturskola. Hon var också ute i klasserna och hade skrivövningar för att hitta intresserade.

– Det är svårt. Barn gör som andra gör. Man måste ha några pionjärer för att det ska sprida sig, säger hon.

Tio högstadiel elever träffas nu

– Det är jätteviktigt att elevernas tankar ligger till grund för hur kursen ska bli, säger Katarina Larson, projektledare för skrivarna i Örgryte-Härlanda kulturskola.

varje torsdag och får möta ett smörgåsbord av ordkonstnärer i olika genrer – låtskrivande, fantasy, poesi. Josephine Bornebusch, mest känd från komediserien Solsidan på teve, pratade kring sin ungdomsbok "Född fenomenal". Ståupparen Anneli Abrahamsson fick igång ungdomarna i egna framträdanden i gruppens hägn.

– Läskigt men kul, tycker Elias Björk, niondeklassare från Källtorp-skolan.

– Vi hittade på olika ämnen och freestylade. Jag snackade om väntetiderna i McDonalds drive through.

Våga vara dålig

Katarina Larson har sett att barn och ungdomar kan vara "dåliga på att vara dåliga". Att chansa, spåna och skriva utan självkritik är viktigt för skapandet. Kanske bidrar

skolans krav på korrekthet och grammatik till att det är svårt att få ungdomar att nappa.

I skrivarverkstaden är det annorlunda. Ylva Lorentzon:

– Vi är där för att vi tycker det är kul och för att lära oss, få tips om hur man kan bli bättre.

– Hela grejen, att få tid att sitta där och jobba intensivt men aldrig behöva prestera. Ofta när man sitter hemma så kommer det ingenting. Det är lättare med andra omkring en som skriver, och att man får uppgifter.

Projektledaren Katarina Larson berättar att pilotgruppen i sin tur ska bli ambassadörer för skrivarverkstaden, så att fler anmäler sig. Kursen ska in i det ordinarie utbudet. Så är tanken.

– Vi vuxna kan ha haft för bestämda idéer om hur en kurs ska se ut. Vi trampar upp gräset

nu för att hitta nya vägar. Eleverna ska få utvärdera, sen ska vi utforma kursen. Det är jätteviktigt att deras tankar ligger till grund för allt, säger Katarina Larson.

Kulturskolan är engagerad i det rikstäckande projektet OVFB, Om vi fick bestämma, som drivs av SMOk under tre år. Göteborgarna ser skrivarverkstaden även som ett inflytandeprojekt.

Projekt för breddning

Kulturnämnden hade skjutit till projekt pengar för att bredda kulturskolans innehåll med skrivande.

– Kulturskolan måste utvecklas hela tiden, den är inte en kulturskola förrän man har hela bredden, tycker Carin Nordberg, teaterlärare som också jobbar med att skapa och leda utvecklingsprojekt.

Skrivandet ligger till grund för många andra kulturformer, ändå

– Kulturskolan måste utvecklas hela tiden, tycker Carin Nordberg, teaterlärare som är med och driver pilotprojektet.

verkar det vara ovanligt att kulturskolor har med ämnet i sitt fasta utbud. Att "kulturskola" ännu är ett nytt och växande begrepp kanske bidrar till att skönlitterära konstformer inte är självklara.

– Det är inte tradition med skrivkurser. Därför räcker det inte att skriva in det i kurskatalogen, säger Carin Nordberg.

Ett annat hinder är att eget skrivande i bästa fall är personligt. Det är utlämnande att skriva ur hjärtat och tufft om man dessutom får kritik på sin text.

Bibliotekarien Katarina Larson kan se att det är många ungdomar som skriver. Det kan vara dagbok och dikter i byrålådan. Alla vill inte visa sig.

– Det är en svår målgrupp att nå.

Upp och ner i Borås

I Borås har man en lång och växande erfarenhet av skrivkurser. För tio år sedan uppstod spontant en kurs initierad och ledd av en en-

...skrivandet är ju en konst som alla andra och vi skulle verkligen vilja ha lite mer av detta...

tusiastisk lärare, spokenword-pedagogen Matiss Silins, som under en period hade hela tre grupper igång med ett tiotal elever i varje.

– Det hänger mycket på vilken lärare man har, säger Thomas Florentin, biträdande kulturskolechef i Borås.

Efter att Silins slutade växlade lärarna, energin och elevantalet. För närvarande marknadsförs inte den här verksamheten mer intensivt än något annat, och i höstas hade bara två elever anmält sig.

– Vi hänvisade dem till serietecknargänget. Där behövs det manus, säger Thomas Florentin.

Det finns flera skäl till att skrivarämnet inte etableras så enkelt.

– Som jag ser det så vänder sig kulturskolan i första hand till yngre elever som ännu inte skriver så bra, säger Thomas Florentin.

– Och jag tror att de äldre eleverna vill vara friare, komma och gå som de vill med sitt skrivande. Kulturskolan som organisation är mer inriktad på terminer och läsår, resonerar han.

Men kulturskolan ger sig inte.

– Skrivandet är ju en konst som alla andra och vi skulle verkligen vilja ha lite mer av detta, säger Thomas Florentin. ■

TEXT TORGNY SANDGREN FOTO SUNE ANDERSSON

MATS HOLMQUIST

UTVECKLAR PROGRAM FÖR KULTURSKOLAN

■ Nu kommer ett nytt program för dig som vill lära dig att spela ett instrument. Det är den svenske orkesterledaren Mats Holmquist som står bakom en app som ska göra det både roligare och effektivare att lära sig att spela musik.

I programmet Take7 finns pedagogen Jan Utbults hela material. Som elev kan du lyssna, spela och få feedback (visuellt och verbalt) som stöd för lärandet. Det finns också tävlingar och möjlighet till kontakt med andra användare.

Applikationen guidar eleven genom hela inlärningsprocessen. Som lärare kan du också följa elevens utveckling, när de övar, vad de övar på och vad de har för utmaningar. Applikationen är gratis men man betalar för de låtar man använder. 12 låtar följer med gratis för testning.

Mats Holmquist har varit med och utvecklat programmet och han har en bakgrund som ledare för storbandet Stora Stygga.

Varför är programmet nyttigt för kulturskolan?

– Vi tror att programmet kan mångdubbla övandet i kulturskolan genom att göra det så mycket effektivare och roligare! Programmet är det första som guidar eleven genom hela läroprocessen och ger feedback. Det ger också läraren en

inblick i elevens övande, säger Mats Holmquist.

Just nu finns hela Jan Utbults material tillgängligt. Programmet är framme i en beta-version och under kraftig utveckling.

– Materialet kommer att växa och uppdateras varje månad. Målet är att bli den ledande musikinlärningsapplikationen och stor variation musik inom flera genrer, menar Mats Holmquist.

Programmet är i en första version och utvecklarna vill väldigt gärna få in synpunkter från användare.

– Jag tar tacksamt emot synpunkter! Programmet kommer att utvecklas och uppdateras regelbundet, säger Mats Holmquist. ■

Läs mer om programmet och hur laddar ned beta-versionen på SMoK:s hemsida: <http://www.smok.se/nyheter/2014/08/mats-holmquist-utvecklar-program-for-kulturskolan>

VÄLKOMMEN TILL BARNENS MUSIKBUTIK PÅ NÄTET!

Barnens musikbutik.se

BARNVISOR ■ RYTMINSTRUMENT
KLANGSPEL ■ BLÅSINSTRUMENT
STRÄNGINSTRUMENT ■ PRESENTARTIKLAR
TILLBEHÖR med mera

www.barnensmusikbutik.se

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

Sareco

Etablerad 1958

www.sareco.se Tel 026-61 74 60

JOHAN BODIN ERIKSSON

Pandoras ask

– tre enkla stycken för flexibel slagverksensemble

Spelas på trummor, oljefat, stålrör, plåtburkar – vad som helst som går att slå en rytm på helt enkelt. Varje stämman kan spelas av flera slagverkare.

1. Steel GE 12301 132:-
2. In Chains GE 12302 132:-
3. Twine GE 12303 132:-

GEHRMANS MUSIKFÖRLAG

PANDORAS ASK 1
Johan Bodin Eriksson

PANDORAS ASK 2
Johan Bodin Eriksson

PANDORAS ASK 3
Johan Bodin Eriksson

f YouTube

www.gehrmans.se
Tel 08-610 06 00

Musikcheckar ändrade kartan

9 MUSIK SKOLOR konkurrerar i Nacka

TEXT ROLAND COX FOTO TORGNÝ SANDGREN

■ Den kommunala musikskolan i Nacka är Sveriges kanske mest konkurrensutsatta.

– Vi lägger oss inte ner och dör för det. Vi håller fanan högt, säger Mats Kiesel som chefar för en 80-åring som vill vara vital. Kundstyrningen skapar inte en helt ny situation, men förstärker vissa tendenser. Mer gitarr. Mer rörlighet. Färre fagotter.

◀ – Det blir svårare att få till ensembler, ser Mats Kiesel i Nacka musikskola som en av flera tendenser som kan förstärkas av systemet med musikcheckar.

På slutet av intervjun påpekar Mats Kiesel att man nyligen beställt ett orkesterverk av en engelsk tonsättare och bokat in sig på Musikaliska vid Nybrokajen mitt i Stockholm för att ge konsert. Det har också varit Öppet Hus och andra konserter hemma i Nacka. Han vill lyfta fram skolans musikaliska ambitioner.

– Vi försöker visa att vi kan ge invånarna upplevelser också, säger Mats Kiesel som lett skolan sedan 2009.

Tänkandet blir annorlunda i en

kommun där varje barn har en "musikcheck" att spendera, i vilken musikskola som helst, kommunal eller privat. En dag – en elev – en påse pengar, enkelt uttryckt.

Nacka har varit borgerligt styrt med moderaterna i topp i decennier, och här har man länge laborerat med privatisering av samhällsservice. Checkar finns även på andra områden, som förskola, skola och äldreomsorg.

"Kunderna väljer och kan byta anordnare om de inte är nöjda med

kvaliteten på tjänsterna. Enheterna måste anstränga sig för att tydliggöra sin profil, se till kundnyttan och marknadsföra sig gentemot kommuninvånarna", heter det på kommunens hemsida.

Kön borta

När musikcheckarna infördes 2007 fanns det cirka 3 100 elever och ytterligare 1 000 stod i kö, berättar Mats Kiesel. Idag är kön borta, och ungefär 4 500 elever är igång i de nio olika musikskolorna.

FAKTA Kulturcheckar i flera kommuner

► Ett antal kommuner har infört checksystem som låter varje barn eller ungdom välja mellan olika musik- eller kulturskolor. Kommunerna har valt olika grader av begränsningar. De flesta som genomfört förändringen ligger kring Stockholm. Till de äldsta och längst gångna hör Nacka och Österåker. Även Täby norr om huvudstaden har systemet. I Skåne finns Staffanstorps som nyligen infört musikskolecheck. Systemet går under olika namn på olika orter – kulturcheck, musikcheck, musikskolecheck, kulturpeng och kulturskolepeng.

– Vi har 60 procent av dem ungefär, eller cirka 2 900 elever. Så musikskoleverksamheten har ökat totalt sett.

För invånarna så har checksystemet och marknadsöppningen lett till att det nu finns nio musikskolor att välja på, den senaste startade i somras. I stort sett vem som helst som blir auktoriserad av kommunen kan starta en skola.

Nackas ursprungliga musikskola fyller 80 år i år och fortsätter att lära små barn att blåsa trumpet och rocka loss i olika ensembler. Men checkarna påverkar skolan på olika sätt. Mats Kiesel vill inte tala om problem, mer att vissa ”tendenser” har förstärkts.

Börjar tidigare

En är att eleverna börjar spela i tidigare ålder. Och föräldrar till mindre barn är mer noga med när spellektionen infaller.

– Det ökar kraven på undervisning i anslutning till skoldagen. Det blir tuffare för oss, som tidigare kunde bestämma mer över schemat, säger Mats Kiesel.

Det innebär också mer krockar med grundskolornas egna behov av lokaler utom lektionstid samtidigt.

En annan tendens som förstärks är enligt Mats Kiesel att fler väljer populära instrument ”som de sett på teve och därför känner till”. Gitarr, piano och sång ökar ännu mer.

Samtidigt tar blåsinstrumenten ännu mer stryk än tidigare, resonerar han. Den musik- eller kulturskola som är ensam på täppan kan i viss mån försöka styra över elever till ett bredare instrumentregister. När valet är lätt, snabbt och fritt så

ökar andelen av de mest populära instrumenten.

Det här gör också att det blir svårare att hålla liv i orkestrarna. En riksomfattande tendens som får mer fart genom musikcheckar, menar han.

– Det blir svårare att få till ensembler, att få till den gemenskap som vi alla brinner för. De nya aktörerna riktar in sig på det som har klarast efterfrågan. Kundvalssystemet bygger på att kunden alltid har rätt. Det får vissa konsekvenser.

– Jag säger inte att det är ”fel” instrument, men längre tillbaka så fanns det andra möjligheter att styra.

Ökad rörlighet

Mats Kiesel ser också en ökad snabb rörlighet hos familjerna.

– Ju yngre elever desto flyktigare är deras beteende. Förut gick man klart terminen, nu kan man som elev sluta mitt i. Det är en tendens som stökar till det för oss som har fast anställd personal.

Musikskolan behöver full täckning för lärartimmarna och drabbas när elever hoppar av.

– Tillfälliga svackor kan bli förödande för ekonomin. Vi försöker lösa logistikproblemen, säger Mats Kiesel.

Det är även en stressfaktor för lärarna att de lättare blir av med elever. Enligt ett examensarbete vid Kungliga musikhögskolan från 2013 kände lärarna att de ständigt måste tänka på att rekrytera elever, att ”känslan av att ha eget ansvar att fylla sin tjänst skapade stress”.

Uppsatsen av studenterna Lovisa Engdahl Nilsson och Ylva Karlström

utgick från Nacka och Österåker som båda har privata och kommunala alternativ och musikskolecheckar. De bekräftar bilden att konkurrensen kan minska mångfalden, att instrument- och genrebredvidden kan krympa när marknaden får mer spelrum.

Mats Kiesel understryker att det

även finns stora fördelar. Musikcheckarna har ju bland annat fört det goda med sig att kön är borta.

– Det går till exempel snabbt och lätt att börja med en verksamhet som är efterfrågad av kunderna. Om en musikskola till exempel vill erbjuda nyckelharpa så är det bara att sätta igång. ■

ALINGSÅS

ÖPPNAR FÖR PRIVATA AKTÖRER

TEXT ROLAND COX

■ Även i Alingsås utanför Göteborg planerar man att införa konkurrens på kulturskolans område.

– Det handlar om att göra det möjligt för den enskilde att välja själv. Det kommer att berika mångfalden, anser Daniel Filipsson, kommunalråd (M).

Kommunstyrelsen tog beslut i augusti att införa ett ”valfrihetssystem”, liksom man tidigare gjort bland annat inom äldreomsorgen.

Exakt när och hur det ska ske är inte avgjort, i synnerhet som valresultatet skapat ett jämviktsläge mellan blocken i fullmäktige.

– I början av nästa år vet vi fullt ut om det införs eller om en ny ledning sätter stopp för detta, säger Daniel Filipsson.

Planen är att släppa in fler aktörer och låta kunderna välja.

– Jag tror att mångfalden ökar med ett ökat antal entreprenörer.

Finns det inte en risk om kulturskolan kan styra mindre, att bland annat blåsinstrumenten minskar till förmån för populära val som piano och gitarr?

– I grunden handlar det om vad ungdomen själv vill. Gitarr och piano kan vara en bra väg in. Efter några år upptäcker man kanske att det finns en hel rad andra instrument. Då kan man lära sig dem.

Alingsås har ingen kö till kulturskolan, men det kan finnas ett uppdämt behov som visar sig när fler får starta undervisning, tror Daniel Filipsson.

Och om det ökar kommunens kostnader?

– Då får vi ta det, har vi sagt. Vi får se det som en investering i framtidens barn och ungdomar. Samhället berikas ju fler som spelar.

Kommunalrådet tror att ett ökat entreprenörskap kan gynna barn och ungdomar på landsbygden inom kommunen.

– Om kostnaden stiger så får vi se det som en investering i framtidens barn och ungdomar, säger Daniel Filipsson, kommunalråd (M) i Alingsås. FOTO ALINGSÅS KOMMUN

– Undervisningen kan bli mer ”nära”, kanske någon kan ta ett par tre elever i grannskapet. Det kan bli en mer naturlig del av människors liv än om man ska ta sig till en kommunal byggnad och gå i en kommunal musikskola, säger Daniel Filipsson.

Att det kan bli svårare att lösa scheman och att lärarna kan känna sig stressade över att elevunderlaget svajar, det är saker man får försöka lösa på samma sätt som dagens pusslande, menar han.

– Den enskilda människans rätt till inflytande och att kunna välja är viktigare än att en offentliganställd ska ha rätt till ett bra schema. ■

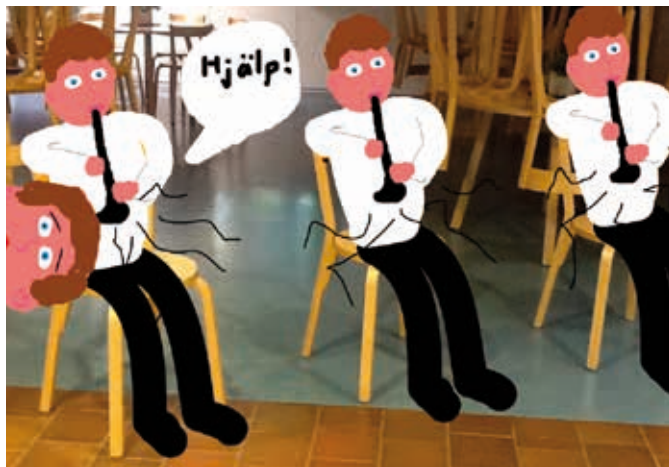

www.noter.eu

NY CHEFSUTBILDNING om vi fick bestämma!

Vilken roll har chefen i ett utvecklingsarbete för demokrati och elevinflytande? Under utbildningsdagen fokuseras organisation, styrning och implementering av strategier för att öka ungas inflytande och delaktighet. Chefsutbildningen ges av SMoK i samarbete med Demokratiakademien med utgångspunkt i Barnkonventionen och kulturskolors erfarenheter från projektet "Om vi fick bestämma". Kursledare är Anette Pettersson. Utbildningsdagen är kostnadsfri. Läs mer om projektet på www.smok.se/projekt/om-vi-fick-bestamma

Boka kalendern nu! Anmälan från november på SMoKs webbplats. Chefsutbildningen sker i Stockholm den 13e februari 2015.

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

Sareco®

Etablerad 1958

www.sareco.se Tel 026-61 74 60

VÄLKOMMEN TILL BARNENS MUSIKBUTIK PÅ NÄTET!

Barnens Musikbutik.se

BARNVISOR ■ RYTMINSTRUMENT
KLANGSPEL ■ BLÅSINSTRUMENT
STRÄNGINSTRUMENT ■ PRESENTARTIKLAR
TILLBEHÖR med mera

www.barnensmusikbutik.se

Hyr ditt blås hos oss!

Sveriges bästa hyresvillkor! Vi har blåsinstrument från 110:- i månaden. Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset. Läs mer på WWW.MUSICA-BLASEXPERTEN.SE

MUSICA
blåsexperten

Telefon: 0491 120 40
musica.blasexperten@swipnet.se

YAMAHA
The best you can get

ANNONSPRISLISTA 2014 kontakta

Monica Berglund

Tidningen SMOCKAN,
Flygelvägen 3, 893 80 Bjästa
Tel 0660-29 99 60
monica.berglund@agrenshuset.se

N. Nilsson Fiolbyggare AB
www.fioler.se

Medlem av: E.I.L.A., V.D.G. och S.V.B.M
Tel: 040- 15 98 03, E-post: info@fioler.se

DET ÄR DAX NU!!
– att planera orkesterns klädsel

carina brohall
DESIGN AB

Sventorpsliden 7, 412 74 Göteborg
Tel: 031-40 40 30 • www.brohalldesign.se

TEXT CARINA WIDMARK
FOTO LOUISE BILLGERT LARS BERGSTRAND LARS UDDÉN

STIPENDIER TILL KULTURSKOLANS ELEVER

JANNE SCHAFER

– Sveriges Musik- och Kulturskoleelever: **SÖK STIPENDIER!**

■ Pengar finns att hämta för instrumentalspelande elever från två nyinrättade stipendier till Björn J:son Lindhs minne.

– Vi vill stödja och synliggöra instrumentalspelande elever och musiker, därför har vi inrättat två musikstipendier till vännen Björn J:son Lindhs minne, säger Janne Schaffer. Det är särskilt flöjt, gitarr och pianospel som vi vill uppmuntra, och där man arbetar med en gränsöverskridande musikutövning. Däremot vänder vi oss inte till sångare, de har vi för mycket av, skrattar Janne. Men visst är andra instrumentutövare också välkomna att söka!

På grund av sin cancersjukdom blev Björn J:son Lindh tvungen att ställa in en turné våren 2013. Istället gjorde han en konsert tillsammans med Janne Schaffer och fler musikervänner i Nora kyrka. Överskottet från den konserten blev grundplåten till ett stipendium för Noras barn och ungdom upp till 25 års ålder.

Efter att Björn J:son Lindh avled i december 2013, har ytterligare konserter hållits till minne av hans musik och gärning, bland annat en minneskonsert i februari 2014 med Janne, Staffan Scheja,

Ola Magnell och Johannes Brost, bara för att nämna några. Oj, så mycket folk det kom! Pengarna från den konserten lade grunden till ett nationellt stipendium som är rikstäckande, från barn och unga till mer ”mogna” musikutövare upp till 35 års ålder.

Björn J:son Lindh i tårar över nora musikskolas nedläggning

– Både Björn och jag rördes till tårar, när vi hittade alla Nora musikskolas instrument i Karlsängsskolans källare, berättar Marie J:son Lindh Nordenmalm. Violiner, gitarer, blåsinstrument, ja allt fanns där, nedpackat i sina lådor! Men nere i den källaren föddes idén till att skapa ett stipendium, som till en början var tänkt att endast stimulera barns och ungdomars musicerande i Nora...

Innan Nora musikskola lades ner år 2000, hade man en rikt utvecklad verksamhet med orkestrar och ensembler av olika slag. Tyvärr raserades allt när skolan lades ner!

– Det var också väldigt tråkigt att

„...nere i den källaren föddes idén till att skapa ett stipendium...

Björn J:son Lindhs nationella minnesstipendium för instrumentalmusiker

Något att söka för den som musikerar och skapar gräns- och genreöverskridande musik i Björn J:son Lindhs anda. Medel till detta stipendium har samlats in vid två minneskonserter i Nora och Arvika under våren 2014, där en stor mängd av Björn J:son Lindhs kända artistkollegor har medverkat. I skrivande stund förbereds ytterligare en konsert i Berwaldhallen den 28 september 2014, till förmån för det nationella minnesstipendiet. Edda Magnasson, Dan Laurin, Michael Nyqvist, Staffan Scheja, Bengan Jansson och naturligtvis Janne Schaffer, är några av de medverkande artisterna. Detta stipendium kommer att förvaltas av Musikerförbundet. Den som vill söka eller veta mer, kan ta kontakt på info@musikerforbundet.se

Det finns fler stipendier att söka!

Janne Schaffer sitter med i fler stipendiestyrelser.

– Vi vill faktiskt ha många fler sökande! säger han, och uppmanar Sveriges Musik och Kulturskolor att också intressera sig för stipendierna.

Ted Gärdestad-stipendiet

För den som skapar musik på svenska oavsett genre, framför verket själv, och ännu inte fyllt 25 år, finns det möjlighet att göra en ansökan.

Vänd dig till: www.skap.se

Hagström-stipendiet

berör elever som spelar elgitarr eller dragspel. Även här kan man söka tills man fyller 25 år. ■

Marie J:son Lindh Nordenmalm, professor och konsertmästare Katarina Andreasson i Svenska Kammarorkestern, och Kyrkorådet i Nora Bergslagsförsamling under år 2013. Det var Björns egen önskan att överskottet vid konserten i Nora kyrka den 14 juli 2013 med honom själv, Janne Schaffer, Stefan Blomquist, och Marie J:son Lindh Nordenmalm skulle tillfalla detta stipendium, vilket Kyrkorådet också beslutade.

Minnesgåvor vid Björns bortgång i december 2013 och vid begravningsgudstjänsten i Nora kyrka, den 17 januari 2014, har också skänkts till stipendiet enligt Björns önskan. Den första stipendiaten blev violonisten och gitarristen Louise Kvambrant.

Se vidare på www.musakad.se
För ytterligare stipendier: se fler på: www.musikerforbundet.se

se den fina byggnaden med texten "Musikskolan" på, stå tom och oanvänd. Den har varit en stolthet för oss i Nora, säger Marie, som själv är musikdirektör och har en gedigen bakgrund som aktiv musiker i staden under många år.

FAKTA

Björn J:son Lindhs stipendium för unga instrumentalmusiker i Nora kommun.

Stipendiet är initierat och instiftat av professor Erik Borg, musikdirektör

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrumentet för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör så som stråkar, strängar, stöd, hartsch, etuier etc.

Vi skickar över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver. Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!
Mattias Sandlund

Din fiol.

GERINGSGATAN 2 • NORRFJÄRDEN • TEL: 0911-20 94 71 • MOBIL: 070-300 00 10
INFO@DINFIOI.SE • WWW.DINFIOI.SE

EN TÄVLING I ÖRESUNDSREGIONEN FÖR UNGA KLASSISKE MUSIKER UNDER 20 ÅR

Öresunds Solist 2015

BLÅS OCH STRÅK

UTTAGNING I SVERIGE

lördagen den 17 januari 2015
på Kulturskolan Lund

UTTAGNING I DANMARK

lördagen den 10 januari 2015
på Københavns Musikskole

FINAL

söndagen den 15 mars 2015 på Ishøj Kulturskole
Vejlødalens 9, 2635 Ishøj, Danmark

ANMÄLAN

online på www.oresunds-solist.com
senast den 25 november 2014

www.oresunds-solist.com

Sekretariat: Ishøj Kulturskole, Vejlødalens 9
2635 Ishøj, Danmark, www.ishojkulturskole.dk

ANNONSERA I KULTUR smockan

ANNONSPRISLISTA 2014 kontakta

Monica Berglund

Tidningen **SMOCKAN**

Flygelvägen 3

893 80 Bjästa

Tel 0660-29 99 60

monica.berglund@agrenshuset.se

UTGIVNINGSPLAN 2014

NR	SISTA MTRL	UTG
1	21 februari	17 mars
2	4 april	28 april
3	2 maj	27 maj
4	2 september	22 september
5	10 oktober	30 oktober
6	14 november	5 december

**VI HJÄLPER DIG GÄRNA MED
UTFORMNINGEN AV DIN ANNONS!**

I Västerås
22-24 maj
2015

FESTIVAL!

MusikRUM Västerås 2015
för kulturutövande ungdomar
från hela Sverige!

Anmäl
er innan
1 mars!

Körfestival
Tävling och
Konsert

Blås-
festival,
tävling och
Konsert

Västerås Sinfonietta
gästar MusikRUM

Foto: Jonas Bilberg

Stråk-
festival och
konsert

Dans-
festival

festival.rum.se

E-post: festival@rum.se

kul

rum
UNGA MUSIKANTER